

Trawsnewid digidol

Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg

Mehefin 2026

Amdanom ni

Yr ydym wedi paratoi a chyhoeddi'r adroddiad hwn o dan adran 61(3)(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2004.

© Archwilydd Cyffredinol Cymru 2026

Gallwch aildefnyddio'r cyhoeddiad hwn (heb gynnwys logos ac eithrio fel rhan annatod o'r ddogfen) yn rhad ac am ddim mewn unrhyw fformat neu gyfrwng.

Os ydych chi'n ei aildefnyddio, rhaid i'ch aildefnyddio fod yn gywir ac ni ddylai fod mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint Archwilydd Cyffredinol Cymru a rhaid i chi roi teitl y cyhoeddiad hwn. Pan fyddwn wedi nodi unrhyw ddeunydd hawlfraint trydydd parti, bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw cyn ei aildefnyddio.

Os oes angen help arnoch gyda'r ddogfen hon

Os hoffech ragor o wybodaeth, neu os oes angen unrhyw un o'n cyhoeddiadau arnoch mewn fformat neu iaith arall, os gwelwch yn dda:

- Ffoniwch ni ar 029 2032 0500
- E-bostiwch ni yn info@audit.wales

Gallwch ddefnyddio'r Gymraeg neu'r Saesneg pan fyddwch yn cysylltu â ni – byddwn yn ymateb i chi yn yr iaith rydych chi'n ei defnyddio.

Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Gymraeg.

Mae Archwilio Cymru yn dilyn y safonau archwilio perfformiad rhyngwladol a gyhoeddwyd gan Sefydliad Rhyngwladol y Goruchaf Sefydliadau Archwilio (INTOSAI).

Cynnwys

Ciplun archwiliad	4
Ffeithiau a ffigurau allweddol	7
Ein canfyddiadau	8
Argymhellion	24
Atodiadau	27
1 Ymateb y rheolwyr	28
2 Ynglŷn â'n gwaith	39
3 Termau allweddol yn yr adroddiad hwn	42

Ciplun archwiliad

Yr hyn yr edrychwyd arno

- 1 Edrychom ar sut mae ymagwedd Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg (y Bwrdd Iechyd) at drawsnewid digidol yn cefnogi gwella gwasanaethau. Roedd hyn yn cynnwys yr ymagwedd at strategaeth, arweinyddiaeth a datblygu sgiliau. Ac fe wnaethom ystyried sut mae'r sefydliad yn rheoli risgiau o amgylch seilwaith digidol, gwytnwch seiber a deallusrwydd artiffisial.

Pam mae hyn yn bwysig

- 2 Mae technoleg ddigidol yn alluogwr allweddol i lawer o nodau Cymru iachach. Mae'r cynllun hwnnw'n dweud y bydd technolegau newydd a dulliau digidol yn rhan bwysig o ymagwedd system gyfan at iechyd a gofal yn y dyfodol.
- 3 Fodd bynnag, mae cyflawni trawsnewid digidol yn heriol. Mae'n gofyn am fuddsoddiad, y seilwaith cywir, ac ymgysylltu a hyfforddiant staff. Mae angen i systemau gyfathrebu â'i gilydd a rhaid i sefydliadau reoli risgiau cynyddol o amgylch gwytnwch seiber.
- 4 Nid yw trawsnewid digidol yn ymwneud â thechnoleg yn unig, mae'n ymwneud â diwylliant ac arweinyddiaeth. Mae gan fyrddau cyrff y GIG rôl allweddol wrth gymeradwyo a bod yn berchen ar strategaeth ddigidol y sefydliad. Mae angen sicrwydd ar fyrddau hefyd bod trawsnewid digidol yn cael ei reoli'n ddiogel ac yn effeithiol, a bod buddsoddiad yn sicrhau'r manteision a fwriadwyd.

Yr hyn a ganfuwyd gennym

- 5 Mae gan y Bwrdd Iechyd uchelgeisiau digidol clir ac arweinyddiaeth gref, ond nid yw ei Gynllun Digidol a Data yn cynnwys cerrig milltir, adnoddau na golwg gyfredol ar aeddfedrwydd digidol. Nid yw blaenoriaethau digidol eto wedi'u cysylltu'n llawn â'r gweithlu, ystadau, cyllid, neu ei gynllunio gwasanaethau clinigol strategol. Mae'r bartneriaeth gyda Tektology yn helpu i gryfhau sylfeini digidol, ond nid oes gan y Bwrdd Iechyd y manylion sydd eu hangen i ddangos bod ei gynlluniau digidol yn realistig neu'n gyraeddadwy.
- 6 Mae'r Bwrdd yn derbyn diweddariadau rheolaidd ar waith digidol, ond mae'r adroddiadau hyn yn disgrifio gweithgarwch yn hytrach na chynnydd neu ganlyniadau. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwella ei waith seiberddiogelwch, ond mae sawl bwlch pwysig yn parhau. Tra bod y Bwrdd Iechyd yn datblygu a phrofi AI, mae angen i'r llywodraethu o amgylch hyn fod yn gryfach.
- 7 Mae angen i ymrwymiad y Bwrdd Iechyd i ddatblygu sgiliau digidol o fewn ei weithlu gael ei gyd-fynd â dull cryfach o asesu sgiliau digidol, hyfforddiant staff, a chynllunio'r gweithlu. Mae staff a defnyddwyr gwasanaeth yn ymwneud â rhai prosiectau digidol mawr, ond nid yn gyson ar draws pob rhaglen. Mae allgáu digidol yn cael ei gydnabod fel mater, ond nid oes cynllun clir ar waith i fynd i'r afael â hyn.
- 8 Mae'r Bwrdd Iechyd yn cyflwyno ystod o brosiectau digidol yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, ond mae'r goruchwyliaeth yn dameidiog ac nid yw'r diweddariadau bob amser yn cynnwys amserlenni, cerrig milltir neu wybodaeth am weithio mewn partneriaeth. Mae anghenion buddsoddi yn y dyfodol yn aneglur, ac mae'r fframwaith budd-daliadau yn dal i gael ei ddatblygu, sy'n golygu na all y Bwrdd Iechyd ddangos eto a yw ei gynlluniau digidol yn fforddiadwy neu a fydd yn darparu gwerth.

- 9 Mae'r Bwrdd Iechyd yn cyflwyno ystod o brosiectau digidol yn lleol, yn rhanbarthol ac yn genedlaethol, ond mae'r goruchwyliaeth yn dameidiog, ac nid yw'r diweddariadau bob amser yn cynnwys amserlenni, cerrig milltir neu wybodaeth am weithio mewn partneriaeth. Mae hyn yn cael ei wneud yn anoddach gan oedi parhaus i raglenni digidol cenedlaethol, sydd i raddau helaeth y tu allan i reolaeth uniongyrchol y Bwrdd Iechyd. Mae'r oedi hyn yn cyfyngu ar allu'r Bwrdd Iechyd i gynllunio'n hyderus, rheoli risgiau digidol, a symud ymlaen â thrawsnewidiad digidol ehangach sy'n dibynnu ar gyflawniad cenedlaethol. Ar wahân, mae anghenion buddsoddi yn y dyfodol yn aneglur, ac mae'r fframwaith budd-daliadau yn dal i gael ei ddatblygu, sy'n golygu na all y Bwrdd Iechyd ddangos eto a yw ei gynlluniau digidol yn fforddiadwy neu a fydd yn darparu gwerth.

Yr hyn rydyn ni'n ei argymhell

- 10 Rydym wedi gwneud naw argymhelliad i'r Bwrdd Iechyd sy'n canolbwyntio ar:
- Cryfhau'r strategaeth ddigidol gyda cherrig milltir cliriach ac aliniad â chynlluniau ehangach.
  - Gwella adrodd perfformiad digidol gyda mesurau a risgiau cliriach.
  - Datblygu cynllun seilwaith wedi'i gostio gydag amserlenni a data asedau.
  - Cyflwyno llywodraethu AI ffurfiol ar gyfer goruchwyllo'r holl ddefnydd AI.
  - Adeiladu gallu gweithlu digidol trwy asesu a hyfforddiant sgiliau.
  - Cryfhau ymgysylltu â defnyddwyr a chynhwysiant digidol.
  - Egluro anghenion buddsoddi digidol hirdymor a phwyntiau penderfynu.
  - Cydlynu goruchwyliaeth prosiectau digidol.
  - Embedding a benefits framework to show whether digital investments deliver value.

Ffeithiau a ffigurau allweddol

O'r gweithlu'r Bwrdd Iechyd o oddeutu 12,000 o weithwyr, dim ond 245 sydd wedi cwblhau offeryn hunanwerthuso rhyngweithiol Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC) fel rhan o'r Fframwaith Gallu Digidol.

Ers mis Mawrth 2025, mae'r Bwrdd Iechyd wedi cael dau ddiwyddiad seiber adroddadwy yn unol â Rheoliadau Systemau Rhwydwaith a Gwybodaeth 2018.

Adroddwyd am 16 o ddiwyddiadau seiber difrifol yn chwarter 3 2025-26, er nad oedd yr un ohonynt yn adroddadwy o dan Rheoliadau Systemau Rhwydwaith a Gwybodaeth 2018.

Yn 2022, aseswyd y Bwrdd Iechyd yng Ngham 0 Model Mabwysiadu Cofnodion Meddygol Electronig (EMRAM) Cymdeithas Systemau Gwybodaeth a Rheoli Iechyd (HIMSS) sy'n golygu mai dim ond galluoedd digidol cynnar oedd ar waith.

Mae'r Bwrdd Iechyd bellach yn ystyried ei hun yng Ngham 1 o HIMMS EMRAM sy'n golygu bod systemau digidol craidd ar waith.

Rhwng 2021-22 a 2024-25, buddsoddodd y Bwrdd Iechyd oddeutu £68 miliwn mewn refeniw digidol a £25 miliwn mewn cyfalaf.

Ein canfyddiadau

Strategaeth, Cynllunio ac Arweinyddiaeth

Mae cyfeiriad strategol clir ar gyfer trawsnewid digidol wedi'i gefnogi gan arweinyddiaeth gref a phartneriaeth ag arbenigwyr allanol. Fodd bynnag, mae angen dull mwy cyson o adrodd a goruchwylio datblygiadau digidol.

Strategaeth a chynlluniau digidol

11 Nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi creu strategaeth ddigidol ar wahân. Yn lle hynny, mae ei Gynllun Digidol a Data wedi'i nodi o fewn y Cynllun Tymor Canolig Integredig (IMTP) 2025-28. Mae'r Cynllun Digidol a Data yn amlinellu nod y Bwrdd Iechyd i ddod yn sefydliad digidol blaenllaw yn GIG Cymru, drwy ddefnyddio technolegau digidol newydd i wella gofal, cynnwys cleifion yn fwy, a chefnogi gwasanaethau cynaliadwy. Er mwyn cyflawni'r weledigaeth hon, mae'r Bwrdd Iechyd wedi nodi wyth thema ddigidol a data clir¹, sy'n cysylltu â'i bedwar nod strategol trosfwaol² o fewn ei strategaeth hirdymor - CTM 2030: Adeiladu Cymunedau Iachach Gyda'n Gilydd. Mae'r cynllun yn cyd-fynd â blaenoriaethau cenedlaethol, gan gynnwys agenda ddigidol Llywodraeth Cymru, Cymru Iachach, a Strategaeth Ddigidol a Data GIG Cymru.

---

¹ Ei wyth thema ddigidol a data yw: Bwrdd Iechyd Digidol, Gofal Iechyd wedi'i Yrru gan Fewnwelediadau, Barn Claf Sengl, Gofal Iechyd Integredig Deallus, Gweithlu Digidol, Mabwysiadu a Chamfanteisio, Rheoli Arloesedd, a Galluogi Digidol.

² Ei bedwar nod yw: Creu Iechyd, Gwella Gofal, Cynnal Ein Dyfodol, ac Ysbrydoli Pobl, canolbwyntio ar atal, tegwch a chynaliadwyedd.

- 12 Mae'r Cynllun Digidol a Data yn esbonio bod trawsnewid digidol yn bwysig ar gyfer darparu gofal cyfunol sy'n canolbwyntio ar y claf. Mae hefyd yn tynnu sylw at sut y gall gwell gwybodaeth helpu'r Bwrdd Iechyd i ddeall gwerth ac effaith gwahanol ymyriadau ar iechyd a lles pobl yng Nghwm Taf Morgannwg. Mae'n canolbwyntio ar weithio di-dor ar draws ffiniau ysbysai a chymunedau, gyda gwasanaethau ar y cyd rhwng iechyd, gofal cymdeithasol, a gweithwyr proffesiynol eraill. Trwy nodi'r nodau hyn, mae'r cynllun yn dangos uchelgais glir i ddefnyddio offer digidol a data gwell i wella cyfathrebu, lleihau dyblygu, a chryfhau gwneud penderfyniadau. Mae hefyd yn tynnu sylw at awydd i ddefnyddio data yn fwy effeithiol i gefnogi atal ac ymyrraeth gynnar.
- 13 Mae'r Bwrdd Iechyd wedi creu cynllun gwaith a map ffordd i gyflawni ei Gynllun Digidol a Data, sy'n cwmpasu blaenoriaethau cenedlaethol a lleol. Er bod y cynllun gwaith yn cynnwys gwelliannau pwysig a mentrau blaengar, byddai'n fwy effeithiol pe bai ganddo gerrig milltir cliriach, mwy o fanylion am adnoddau, a ffyrdd penodol o fesur cynnydd. Byddai hyn yn helpu i sicrhau bod y cynllun yn cael ei reoli'n dda ac y gellir ei fonitro'n iawn.
- 14 Mae gan y Bwrdd Iechyd broses dda ar gyfer datblygu ei IMTP, sy'n cynnwys adborth gan staff, cleifion a rhanddeiliaid. Fodd bynnag, nid yw'n glir sut y dylanwadodd yr adborth hwn ar y Cynllun Digidol a Data. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anoddach bod yn hyderus bod y blaenoriaethau digidol yn cydfynd â'r hyn sydd ei angen ar bobl mewn gwirionedd. Ar ben hynny, er bod y Cynllun Digidol a Data yn awgrymu bod aeddfedrwydd digidol yn nod pwysig trwy'r meysydd y mae'n canolbwyntio arnynt, nid yw'n nodi lefel wirioneddol aeddfedrwydd digidol y Bwrdd Iechyd. Mae asesiad HIMSS EMRAM a gwblhawyd yn 2022 yn dangos bod y Bwrdd Iechyd yng Ngham 0 bryd hynny, sy'n golygu mai dim ond galluoedd digidol cynnar oedd ar waith. Mae'r Bwrdd Iechyd bellach yn ystyried ei hun yng Ngham 1, sy'n golygu bod systemau digidol craidd ar waith. Fodd bynnag, nid yw hyn wedi'i gadarnhau eto trwy ailasesiad ffurfiol pellach. Heb olwg glir ar aeddfedrwydd digidol presennol y Bwrdd Iechyd, mae'n anodd deall maint y bylchau digidol, pam y dewiswyd rhai blaenoriaethau, neu sut y bydd cynnydd yn cael ei fesur.

- 15 Mae'r Cynllun Digidol a Data yn yr IMTP yn cysylltu â rhai gwasanaethau clinigol, er enghraifft mamolaeth, iechyd meddwl a diagnosteg, ond dim ond ar lefel uchel y mae ei aliniad â Chynllun Gwasanaethau Clinigol Strategol y Bwrdd Iechyd sy'n dod i'r amlwg. Mae hyn yn adlewyrchu'r ffaith bod y Cynllun Gwasanaethau Clinigol Strategol yn dal i gael ei ddatblygu. Wrth i'r ddau gynllun fynd rhagddo, bydd angen rhagor o waith i ddangos yn glir sut y bydd blaenoriaethau digidol yn cefnogi ac yn integreiddio â datblygiadau gwasanaethau clinigol yn y dyfodol ar draws y sefydliad. Yn ogystal, mae cysylltiadau â gweithlu, ystadau a chyllid yn parhau i fod wedi'u tандatblygu, sy'n golygu nad yw gofynion digidol wedi'u hymgorffori'n llawn eto ar draws pob maes cynllunio.
- 16 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio gyda phartner strategol - Tektology - i ddatblygu map ffordd strategol digidol a data a helpu i gyflawni ei nodau digidol a data hirdymor. Mae'r bartneriaeth hon yn cefnogi'r sefydliad trwy gryfhau ei sylfeini digidol, gwella'r ffordd y mae data yn cael ei reoli a'i rannu, a helpu staff i ddefnyddio systemau newydd yn fwy effeithiol. Mae hefyd yn dod â sgiliau a gallu ychwanegol ar adeg pan mae'r Bwrdd Iechyd yn cyflwyno sawl rhaglen ddigidol fawr.

Perchnogaeth y Bwrdd o drawsnewid digidol

- 17 Mae gan y Bwrdd ddealltwriaeth resymol o'r Cynllun Digidol a Data ac mae'n cefnogi ei nodau. Mae uwch arweinwyr yn cydnabod bod trawsnewid digidol yn bwysig ar gyfer cyflawni strategaeth hirdymor y Bwrdd Iechyd. Mae tystiolaeth o faterion digidol yn cael eu trafod mewn pwyllgorau (gweler **paragraff 29**) ac yn ystod sesiwn ddatblygu'r Bwrdd yn ddiweddar gyda phartner digidol strategol y Bwrdd Iechyd, Tektology. Fodd bynnag, er bod aelodau'r Bwrdd yn cydnabod ac yn trafod risgiau digidol, byddent yn elwa o hyfforddiant ac ymwybyddiaeth ddigidol mwy ffocws fel y gallant ddarparu her, craffu ac arweinyddiaeth strategol gryfach wrth i'r Bwrdd Iechyd barhau â'i daith trawsnewid digidol.

Rolau, cyfrifoldebau ac atebolrwydd

- 18 Mae gan y Bwrdd lechyd arweinyddiaeth ddigidol gref. Mae'n cynnwys Cyfarwyddwr Digidol sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am y strategaeth ddigidol. Mae cyflwyno o ddydd i ddydd yn cael ei arwain gan bedwar cyfarwyddwr cynorthwyol, sy'n cwmpasu Deallusrwydd Digidol, Gwyddor Data a Chydymffurfiaeth, Systemau Digidol, Cyflenwi Digidol a Thrawsnewid Digidol. Yn ddiweddar, mae'r Bwrdd lechyd wedi penodi Aelod Annibynnol newydd ar gyfer Digidol ar ôl i dymor yr aelod annibynnol blaenorol ddod i ben. Mae'r ddau yn cymryd rhan yn y Bwrdd ac amrywiol bwyllgorau a grwpiau mewnol ac allanol sy'n berthnasol i'w priod rolau. Mae'r Bwrdd lechyd hefyd yn parhau i gymryd rhan yng nghyfarfodydd Cyfarwyddwyr Digidol Cymru Gyfan a Rhwydwaith Digidol IM, sy'n caniatáu i sefydliadau rannu dysgu, arfer da, a chymryd rhan mewn trafodaethau digidol cenedlaethol sy'n cefnogi trawsnewid digidol y Bwrdd lechyd.
- 19 Mae gan y Bwrdd ddealltwriaeth resymol o sut mae gwaith digidol yn mynd rhagddo. Ym mis Ionawr 2025, cyflwynodd y Bwrdd lechyd strwythur pwyllgor newydd a leihaodd nifer y pwyllgorau a chau'r Pwyllgor Digidol a Data. Mae diweddariadau digidol bellach yn cael eu darparu bob chwarter trwy adroddiadau uchafbwyntiau i'r Pwyllgor Cyflenwi Gweithredol a'r Pwyllgor Datblygu Strategol, sy'n goruchwylio gwaith digidol gweithredol a strategol yn y drefn honno.
- 20 Mae'r adroddiadau yn weddol glir ac yn darparu diweddariadau rheolaidd, ond maent yn disgrifio gweithgareddau yn bennaf yn hytrach nag esbonio'r hyn sydd wedi'i gyflawni. Nid yw gwybodaeth allweddol, megis cynnydd yn erbyn cerrig milltir, newidiadau mewn risg, ac a yw rhaglenni ar y trywydd iawn bob amser wedi'i chynnwys. Mae rhai meysydd wedi'u cwmpasu'n fanwl tra bod eraill yn fyr, gan ei gwneud hi'n anodd cael darlun cyflawn o gynnydd. Byddai defnyddio mesurau cliriach, adrodd cyson, a delweddau syml yn helpu'r Bwrdd lechyd i fonitro cyflawniad yn fwy effeithiol.

Nodi a rheoli risgiau

Mae'r Bwrdd Iechyd yn rheoli nifer o risgiau digidol sylweddol ond mae angen iddo adrodd ar gynnydd yn gliriach a chryfhau ei lywodraethu ar frys o amgylch y defnydd o AI.

Risgiau digidol strategol

21 Mae Fframwaith Sicrwydd Bwrdd y Bwrdd Iechyd yn cynnwys un risg sy'n gysylltiedig â digidol: darparu'r seilwaith digidol a gwybodaeth sydd ei angen ar gyfer trawsnewid. Mae'r risg hon yn cael ei raddio'n uchel yn 16 ac mae'n cael ei adolygu'n rheolaidd gan y Bwrdd a'i bwyllgorau allweddol. Yn gyffredinol, mae gan y Bwrdd welededd rhesymol o'r risg ddigidol, ond byddai'n elwa o adrodd cliriach ar ba mor dda y mae rheolaethau a gweithredoedd yn gweithio, a pha effaith y maent yn ei chael ar reoli'r risg.

Risgiau seilwaith digidol

22 Er bod y Cynllun Digidol a Data yn cydnabod yr angen i gadw technoleg yn gyfredol, nid yw'n nodi amserlenni, cerrig milltir, na chynlluniau costedig clir ar gyfer gwneud hynny. Mae hyn o bosibl yn cyfyngu ar ddefnyddioldeb y cynllun fel offeryn ar gyfer blaenoriaethu camau gweithredu mewn ymateb i risgiau digidol.

23 Fel y trafodwyd ym **mharagraff 16**, mae'r Bwrdd Iechyd wedi dechrau datblygu map ffordd digidol a chyflenwi data gyda chefnogaeth ei bartner strategol. Mae'r gwaith hwn yn parhau i fod yn y camau cynnar, ac o ganlyniad, nid yw cynlluniau cyflawni ffurfiol wedi'u cynhyrchu eto. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod bod angen i sawl elfen graidd fod ar waith yn gyntaf, gan gynnwys rhwydwaith dibynadwy, storio data diogel, mesurau diogelwch cryf, pŵer sefydlog a rheolaethau amgylcheddol, a gwell integreiddio rhwng systemau. Bydd cwblhau'r gwaith cychwynnol hwn yn helpu'r Bwrdd Iechyd i osod cynllun cliriach ar gyfer cryfhau ei sylfeini digidol a chefnogi trawsnewid digidol yn y dyfodol.

- 24 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gwneud rhywfaint o gynnydd wrth foderneiddio rhannau o'i seilwaith digidol. Bu diweddariadau i feddalwedd Citrix, y rhwydwaith Wi-Fi, Windows 10, a'r symudiad i un System Gweinyddu Cleifion Cymru (WPAS). Fodd bynnag, mae sawl gwendid yn parhau. Nid oes barn glir o hyd o'r prif fylchau seilwaith a dim cynllun sy'n dangos sut y bydd y rhain yn cael eu trwsio. Nid yw rheoli asedau hefyd wedi'i ddatblygu'n ddigon eto i roi rhestr sengl, ddibynadwy o offer i'r Bwrdd neu gynllun clir ar gyfer ei ddisodli a'i ddiweddarau.
- 25 Mae'r Gofrestr Risg Weithredol yn dangos bod y Bwrdd Iechyd yn deall y prif risgiau sy'n gysylltiedig â'i seilwaith digidol a'r pwysau y mae'r rhain yn eu creu. Mae ganddo sawl rheolaeth ar waith, megis byrddau llywodraethu sefydledig, rhaglen wella ar gyfer rheoli gwasanaethau ac asedau, a goruchwyliaeth reolaidd gan y Bwrdd Risg, Archwilio, Llywodraethu a Seiberddiogelwch. Mae diweddariadau diweddar hefyd yn dangos cynnydd o ran nodi anghenion cyfalaf a sicrhau cyllid Llywodraeth Cymru ar gyfer systemau diwedd oes pwysig. Fodd bynnag, mae offer sy'n heneiddio, cyfalaf cyfyngedig, prinder gweithlu, cynlluniau adfer trychineb gwan, a dibyniaeth ar atebion tymor byr i gyd yn risgiau y bydd angen eu rheoli a'u lliniaru parhaus.

Gwytnwch seiber

- 26 Mae gan y Bwrdd Iechyd drefniadau priodol ar waith i reoli ei risgiau seiberddiogelwch. Ym mis Hydref 2024, cafodd y Bwrdd Iechyd ei archwilio gan Uned Seiber Gwydnwch (CRU) Llywodraeth Cymru, gan ddefnyddio'r Fframwaith Asesu Seiber (CAF) a ganfu bod sawl egwyddor naill ai'n rhannol neu heb fodloni'r lefel aeddfedrwydd angenrheidiol. Yn dilyn yr asesiad, cytunodd y Bwrdd Iechyd ar gynllun gwella gyda'r CRU. Mae hefyd yn cwrdd yn fisol â'r CRU i drafod cynnydd a mynd i'r afael â materion a godwyd yn yr archwiliad. Darperir diweddariadau ar gynllun gwella seiberddiogelwch y Bwrdd Iechyd yn rheolaidd i'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol yn breifat.

- 27 Ym mis Hydref 2025, ail-archwiliodd y CRU y Bwrdd Iechyd. Tynnodd yr adolygiad sylw at ei fod wedi gwneud cynnydd sylweddol wrth ddatrys a chau materion archwilio yn y gorffennol. Fodd bynnag, canfu hefyd fylchau allweddol mewn monitro bygythiadau, ymateboldeb, a threfniadau wrth gefn. Mae'r Bwrdd Iechyd yn cydnabod y gwendidau hyn ac yn cymryd ystod o gamau lliniarol i fynd i'r afael â nhw.
- 28 Mae'r Adroddiadau Uchafbwyntiau Digidol a Data i'r Pwyllgor Cyflenwi Gweithredol hefyd yn ymdrin â materion seiber o ddydd i ddydd. Ym mis Ionawr 2026, dywedwyd wrth y pwyllgor fod 16 o ddigwyddiadau seiber difrifol wedi bod yn y chwarter diwethaf, a bod pob un ohonynt yn cael eu trin yn iawn. Nid oedd yr un o'r digwyddiadau hyn yn hysbysadwy i'r CRU o dan y Rheoliadau Systemau Rhwydwaith a Gwybodaeth (NIS).
- 29 Er bod yr adroddiadau hyn yn nodi'n briodol ddigwyddiadau seiber o ddydd i ddydd, mae'r iaith dechnegol a ddefnyddir yn golygu y gallai llawer o aelodau'r Bwrdd gael trafferth deall y risgiau neu herio'r camau sy'n cael eu cymryd. Efallai y bydd termau fel "artefactau ransomware", "rheolaethau defnyddio meddalwedd", a "rheoli terfynol" angen lefel o arbenigedd technegol i'w dehongli. Heb esboniadau cliriach, Saesneg plaen, efallai y bydd pobl nad ydynt yn arbenigwyr yn ei chael hi'n anodd deall y risgiau allweddol neu pam mae rhai gweithredoedd yn bwysig, sydd yn ei dro yn gallu cyfyngu ar graffu effeithiol. Mae ein harsylwadau o'r cyfarfodydd yn dangos, er bod gwytnwch seiber yn cael ei drafod, nid oedd llawer o gwestiynu o'r manylion yn yr adroddiadau, sy'n awgrymu y gallai cymhlethdod y pwnc fod yn rhwystr.

Deallusrwydd artiffisial

- 30 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gwybod y gallai Deallusrwydd Artiffisial (AI) gynnig manteision pwysig, megis cefnogi penderfyniadau clinigol, helpu gyda diagnosis a sgrinio cynnar, a gwneud tasgau gweinyddol yn fwy effeithlon. Ond yn ei Gynllun Digidol a Data cyfredol, dim ond mewn un maes y sonnir am AI, patholeg ddigidol, lle gallai helpu i wella sut mae canlyniadau profion yn cael eu dadansoddi. Nid oes cynllun ehangach eto ar gyfer sut y gellid defnyddio AI ar draws gwasanaethau eraill y Bwrdd Iechyd. Fodd bynnag, mae map ffordd strategol digidol a data sy'n dod i'r amlwg y Bwrdd Iechyd (gweler **paragraff 16**) yn cydnabod y bydd angen ystyried AI yn fwy llawn yn y dyfodol, gan awgrymu y gallai cynlluniau ehangach ddatblygu wrth i'r sefydliad gryfhau ei sylfeini digidol craidd.
- 31 Er gwaethaf hyn, mae'r Bwrdd Iechyd eisoes yn datblygu ac yn profi ystod o offer AI. Fodd bynnag, nid oes unrhyw un o'r gweithgaredd AI hwn yn cael ei adlewyrchu yn Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd na'r Gofrestr Risg Sefydliadol. O ganlyniad, mae'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio AI o fewn ymarfer gweithredol heb gofnodi neu asesu'r risgiau cysylltiedig yn ffurfiol. Mae hyn yn cyfyngu ar allu'r sefydliad i ddangos bod defnydd AI yn ddiogel, ei fod yn diogelu cyfrinachedd cleifion, a'i fod yn bodloni'r safonau gofynnol. Mae'r diffyg goruchwyliaeth wedi'i ddogfennu hefyd yn lleihau gallu'r Bwrdd i nodi problemau posibl yn gynnar neu ddarparu craffu a her effeithiol ynghylch defnyddio technolegau AI.

Sgiliau digidol

Mae angen gweithredu pellach ar asesu sgiliau, hyfforddiant, a chynllunio'r gweithlu i sicrhau bod staff y Bwrdd lechyd wedi'u paratoi'n ddigonol ar gyfer trawsnewid digidol.

Asesu sgiliau digidol

32 Er bod y Bwrdd lechyd yn cydnabod pwysigrwydd sgiliau digidol, nid yw'n gwneud defnydd cyson na chynhwysfawr o'r offer sydd ar gael, megis Fframwaith Gallu Digidol AaGIC, eto i asesu sgiliau, capasiti a gallu digidol ei weithlu. Ar adeg ein hadolygiad, dim ond 245 o staff oedd wedi cwblhau Fframwaith Gallu Digidol AaGIC, sy'n nifer fach iawn ar gyfer sefydliad o tua 12,000 o staff. Fodd bynnag, mae'r offeryn yn mesur hyder TG sylfaenol ac nid yw'n asesu'r sgiliau digidol ehangach sydd eu hangen i gefnogi trawsnewid digidol. Nid oes unrhyw dystiolaeth bod y Bwrdd lechyd wedi cynnal ei asesiad ei hun o'r sgiliau ehangach hyn. Heb ddealltwriaeth dda o'i allu digidol, mae'r Bwrdd lechyd mewn perygl o arafu ei drawsnewid digidol oherwydd na all dargedu hyfforddiant, dyrannu adnoddau, neu gynllunio newid sefydliadol yn gywir.

Datblygu sgiliau digidol

33 Mae'r Bwrdd lechyd wedi ymrwymo i ddatblygu gweithlu sgiliau digidol ond nid oes ganddo raglen hyfforddi sgiliau digidol gynhwysfawr i gyflawni hyn. Er bod y Cynllun Digidol a Data a'r Cynllun Pobl 2025-2030 yn cydnabod bod angen i lawer o staff wella eu sgiliau digidol a data o hyd, dim ond trefniadau cyfyngedig sydd ar waith i gyflawni hyn. Er enghraifft, mae'r Bwrdd lechyd yn gweithio gyda phrifysgolion i gynnig rhai cyrsiau e-ddysgu seiberddiogelwch a modiwlau hyfforddi sy'n canolbwyntio ar AI i staff.

- 34 Ar adeg ein gwaith, adroddodd y Bwrdd Iechyd 188.37 o staff cyfwerth ag amser llawn mewn rolau digidol, gyda swyddi tymor byr ychwanegol ar waith ar gyfer prosiectau a ffrydiau gwaith penodol. Dywedwyd wrthym hefyd fod y strwythur digidol wedi cael ei gryfhau yn ystod y blynyddoedd diwethaf trwy benodiadau i rolau allweddol, megis y Cyfarwyddwr Cynorthwyol Trawsnewid Digidol a Phennaeth Newid a Buddion Busnes Digidol. Fodd bynnag, heb waelodlin neu gynllun gweithlu strategol, nid yw'n glir a yw lefelau staffio yn ddigonol i ddiwallu anghenion digidol y Bwrdd Iechyd.

Cydweithio a chyfranogiad

Er bod y Bwrdd Iechyd yn ymgysylltu â defnyddwyr mewn rhai rhaglenni digidol, mae cyfranogiad yn anghyson ac nid oes dull clir o gynhwysiant digidol ar draws y sefydliad.

Cynnwys staff a defnyddwyr gwasanaeth

- 35 Mae'r Bwrdd Iechyd yn ymgysylltu â staff a defnyddwyr gwasanaethau wrth ddylunio rhai rhaglenni a gwasanaethau pwysig, er enghraifft, y rhaglen gyswllt sy'n canolbwyntio ar y claf a'r system presgripsiynu a gweinyddu meddyginiaethau electronig (ePMA). Mae hefyd yn rhannu'r wybodaeth ddiweddaraf yn rheolaidd am bynciau digidol a data yn Fforwm Arweinyddiaeth Cwm Taf Morgannwg (CTM) a sesiynau holi ac ateb staff ac mae wedi ymgysylltu â grwpiau allanol fel Llais a Chanolfan Pobl Fyddar Cymru. Fodd bynnag, dyma'r unig enghreifftiau a ddarparwyd, ac nid yw'n ymddangos bod y lefel hon o gyfranogiad yn digwydd ar draws pob prosiect digidol. Mae'r Bwrdd yn cydnabod bod angen iddo ddeall mwy am yr hyn y mae defnyddwyr gwasanaeth yn ei feddwl am drawsnewid digidol ac mae'n bwriadu datblygu ei ddull ymhellach gyda chefnogaeth ei bartner strategol.

Lleihau allgáu digidol

- 36 Mae Cynllun Digidol a Data y Bwrdd Iechyd yn gosod nod i atal allgáu digidol a sicrhau bod ei wasanaethau ar-lein yn hygyrch i bob defnyddiwr. Mae'r cynllun hefyd yn tynnu sylw at brosiect sy'n cefnogi menywod beichiog a theuluoedd a allai gael trafferth cael mynediad at dechnoleg ddigidol. Mae'r gwaith hwn yn rhan o nod ehangach y Bwrdd Iechyd i gryfhau ei systemau digidol, gan gynnwys cyflwyno cofnod mamolaeth digidol newydd ac ehangu gofal rhithwir. Gyda'i gilydd, bwriad y datblygiadau hyn yw gwneud gwasanaethau digidol yn haws i'w defnyddio, yn deg ac yn ymatebol i anghenion pob defnyddiwr gwasanaeth.
- 37 Er bod hyn yn cynrychioli ymrwymiad clir i wella cynhwysiant digidol a rhywfaint o weithgaredd wedi'i dargedu cychwynnol, mae tystiolaeth gyfyngedig bod allgáu digidol yn cael ei leihau yn ymarferol. Er bod cynhwysiant digidol yn rhan o rôl y Cyfarwyddwr Cynorthwyol ar gyfer Trawsnewid Digidol, nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu cynllun cynhwysiant digidol pwrpasol eto i nodi ei amcanion, ei gamau gweithredu a'i fesurau llwyddiant yn y maes hwn. Mae'r Fframwaith Sicrwydd Bwrdd yn sôn am gynhwysiant digidol a hygyrchedd, ond yn darparu ychydig iawn o fanylion, felly mae'n anodd deall pa weithgaredd sy'n digwydd mewn gwirionedd. Mae'r Adroddiadau Uchafbwyntiau Digidol a Data yn cyfeirio at allgáu digidol fel risg yn unig, ac nid ydynt yn disgrifio unrhyw gamau gweithredu neu gynnydd. Mae'r Bwrdd wedi dweud bod gwaharddiad digidol yn cael ei drafod yn rheolaidd, yn enwedig wrth ddatblygu gwasanaethau newydd fel y rhaglen gyswllt sy'n canolbwyntio ar y claf, ond nid oes fawr o dystiolaeth bod y trafodaethau hyn yn arwain at gamau gweithredu clir. O ganlyniad, nid yw'n glir a yw allgáu digidol yn cael ei drin mewn ffordd gyson ac ystyrlon ar draws y Bwrdd Iechyd.

Defnyddio datblygiadau digidol i gefnogi trawsnewid gwasanaeth

Mae'r Bwrdd Iechyd yn bwrw ymlaen â datblygiadau digidol, ond mae cyllid aneglur, oedi rhaglenni cenedlaethol a gwerthuso buddion cyfyngedig yn creu ansicrwydd ynghylch a yw cynlluniau digidol yn fforddiadwy ac yn darparu gwerth.

Buddsoddi mewn trawsnewid digidol

38 Mae'r Cynllun Digidol a Data yn cynnwys rhai rhaglenni a ariennir, megis y system mamolaeth ddigidol, ePMA, a'r cofnod clinigol sengl ar gyfer gwasanaethau iechyd meddwl. Fodd bynnag, nid yw'r rhan fwyaf o'r uchelgeisiau digidol ehangach yn y cynllun wedi cadarnhau cyllid eto. Mae'r cynllun yn tynnu sylw at y bydd angen buddsoddiad pellach er mwyn i'r Bwrdd Iechyd gyflawni ei weledigaeth ddigidol lawn, ond nid yw'n nodi'r costau disgwylidig na phryd y bydd penderfyniadau buddsoddi allweddol yn cael eu gwneud. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anodd barnu a yw'r cynllun yn gyraeddadwy o fewn sefyllfa ariannol y Bwrdd Iechyd.

39 Mae **arddangosion 1 a 2** yn dangos bod gwariant digidol y Bwrdd Iechyd wedi cynyddu dros y blynyddoedd diwethaf. Mae'r gwariant cyfalaf yn amrywio rhwng blynyddoedd ariannol, gan godi a gostwng rhwng £2.5 miliwn a £9.4 miliwn; sy'n adlewyrchu i raddau helaeth newidiadau mewn dyraniadau cyfalaf yn ôl disgrisiwn, a chynnydd a gostyngiadau blynyddol mewn ffrydiau cyllido cyfalaf eraill Llywodraeth Cymru. Mae IMTP 2026-27 y Bwrdd Iechyd yn cynnwys gwariant cyfalaf TG yn ôl disgrisiwn arfaethedig o £2.068m, allan o gyfanswm o £13.274m. Mae buddsoddiad refeniw wedi tyfu bob blwyddyn a disgwylir iddo barhau i aros yn uchel yn y blynyddoedd i ddod. Mae dyraniad Cyfalaf yn ôl Disgrisiwn y Bwrdd Iechyd yn cael ei gyhoeddi'n flynyddol gan Lywodraeth Cymru. Felly, nid yw dyraniadau cyfalaf ar gyfer 2027/28 a thu hwnt wedi'u hysbysu eto. Mae gan y Bwrdd Iechyd fformiwla cynllunio cyfalaf sefydledig sy'n dyrannu cyfalaf dewisol sydd ar gael ar draws penawdau blaenoriaeth, gan gynnwys digidol. Fodd bynnag, mae'r diffyg dyraniadau dewisol wedi'u cadarnhau yn y dyfodol ac ansicrwydd mewn perthynas â ffrydiau cyllido cyfalaf eraill Llywodraeth Cymru, yn ei gwneud hi'n anodd asesu a yw cynlluniau digidol yn y dyfodol yn fforddiadwy, neu a fydd gan y Bwrdd Iechyd ddigon o gyllid i ddisodli systemau sy'n heneiddio a buddsoddi yn y gwelliannau y mae'n disgwyl eu cyflawni.

Arddangosyn 1: Buddsoddiad cyfalaf a refeniw blynyddol mewn digidol (2021–22 i 2024–25)

Blwyddyn Ariannol	Cyfalaf (£m)	Refeniw (£m)
2021-22	6.6m	14.8m
2022-23	2.5m	16.7m
2023-24	6.5m	17.8m
2024-25	9.4m	19.0m

Ffynhonnell: Data a ddarparwyd gan y Bwrdd Iechyd

Arddangosyn 2: Lefelau cynlluniedig o fuddsoddiad cyfalaf a refeniw mewn digidol (2025-26 i 2027-28).

Blwyddyn Ariannol	Cyfalaf (£m)	Refeniw (£m)
2025-26	3.5m	24.3m
2026-27	I'w gadarnhau	23.2m
2027-28	I'w gadarnhau	23.0m
2028-29	I'w gadarnhau	23.1m

Ffynhonnell: Data a ddarparwyd gan y Bwrdd Iechyd

Prosiectau digidol lleol

- 40 Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio ar nifer o brosiectau digidol lleol i wneud gwasanaethau'n haws i'w defnyddio, yn fwy effeithlon a chynhyrchiol. Mae'r prosiectau hyn yn cynnwys y rhaglen gyswllt sy'n canolbwyntio ar y claf, digideiddio cofnodion meddygol, cais huddle adran achosion brys, creu ffurflen ganiatâd ddigidol ar gyfer brechu ysgolion, ac fel y trafodwyd ym **mharagraff 31** datblygu a defnyddio offer AI.
- 41 Fodd bynnag, er gwaethaf y momentwm cadarnhaol, nid oes gan y Bwrdd Iechyd ddull cydgysylltiedig o oruchwylio a monitro cyflawni prosiectau digidol lleol. Mae diweddariadau i'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol yn dangos beth sydd wedi'i wneud a beth sydd wedi'i gynllunio, ond nid ydynt bob amser yn rhoi amserlenni a dyddiadau cyflenwi clir. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anodd gweld pryd y bydd y prosiectau digidol hyn yn cael eu gorffen neu olrhain eu cynnydd yn erbyn cerrig milltir penodol.

Mabwysiadu systemau digidol cenedlaethol

- 42 Mae'r Bwrdd Iechyd yn mabwysiadu atebion digidol cenedlaethol fel rhan o'r dull 'Unwaith i Gymru'. Mae'n gweithio'n agos gyda phartneriaid allweddol gan gynnwys Iechyd a Gofal Digidol Cymru (DHCW), Llywodraeth Cymru, a Byrddau Iechyd cyfagos. Mae'r Bwrdd Iechyd yn ymwneud â phrosiectau digidol mawr fel Digital Maternity Cymru, systemau diagnosteg fel y system gwybodeg radioleg (RISP), a system atgyfeirio cleifion yng Nghymru.

- 43 Ar lefel ranbarthol, mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithio gyda Byrddau Iechyd cyfagos ar brosiectau cenedlaethol a rennir. Mae hyn yn cynnwys defnyddio'r system offthalmoleg ddigidol 'llygaid agored' i wella gofal llygaid ledled De-ddwyrain Cymru a chyflwyno'r system rheoli gwybodaeth labordy (LIMS) ar gyfer Patholeg Gelllog.
- 44 Er gwaethaf hyn, mae'r Bwrdd Iechyd wedi codi pryderon nad yw rolau a chyfrifoldebau bob amser yn glir rhyngddo'i hun, DHCW a Llywodraeth Cymru, yn enwedig o ran sut mae rhaglenni digidol cenedlaethol yn cael eu cyflwyno a'u cefnogi. Mae'r Adroddiadau Uchafbwyntiau Digidol a Data i'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol yn dangos bod oedi i raglenni digidol cenedlaethol yn barhaus ac yn sylweddol. Mae'r oedi hyn yn ei gwneud hi'n anoddach i'r Bwrdd Iechyd reoli risgiau digidol a symud ymlaen â thrawsnewid digidol ehangach.
- 45 Mae'r adroddiadau'n dangos oedi mewn rhaglenni cenedlaethol allweddol, gan gynnwys LIMS, ac ePMA. Mae'r adroddiadau hefyd yn dangos pwysau ar raglenni Cymru gyfan eraill, fel Mamolaeth Ddigidol Cymru, lle mae blaenoriaethau cenedlaethol cystadleuol yn effeithio ar amseroedd cyflawni. Mae llawer o'r oedi hyn y tu allan i reolaeth uniongyrchol y Bwrdd Iechyd ac yn dibynnu ar bartneriaid cenedlaethol a chapasiti system gyfan. O ganlyniad, mae cynnydd y Bwrdd Iechyd wrth foderneiddio gwasanaethau digidol a darparu trawsnewid digidol ehangach yn dibynnu'n fawr ar ba mor gyflym ac effeithiol y mae rhaglenni cenedlaethol yn cael eu cyflawni.
- 46 Er bod yr adroddiadau uchafbwyntiau yn rhoi trosolwg rhesymol o gynnydd a risgiau ar gyfer rhaglenni digidol cenedlaethol, nid ydynt bob amser yn cynnwys amserlenni clir na chynlluniau manwl ar gyfer delio â heriau. Mae hyn yn ei gwneud hi'n anodd deall pryd y bydd prosiectau yn cael eu gorffen neu sut y bydd risgiau yn cael eu datrys os byddant yn codi. Mae'r adroddiadau yn cyfeirio at bartneriaeth sy'n gweithio ar raglenni unigol ond yn rhoi mewnwelediad cyfyngedig i ba mor effeithiol y mae'r trefniadau hyn yn gweithredu yn gyffredinol. Oherwydd hyn, mae'n anodd i'r Bwrdd weld a allai materion partneriaeth arafu cynnydd, neu fod yn siŵr bod cydweithio yn ddigon cryf i gefnogi rhaglenni digidol mawr.

Gwerthuso atebion digidol

- 47 Ar adeg ein hadolygiad, nid oedd gan y Bwrdd Iechyd fframwaith budd-daliadau ac roedd adolygiad Archwilio Mewnol ym mis Mai 2025 yn rhoi sicrwydd cyfyngedig yn y maes hwn. Erbyn Ionawr 2026, roedd fframwaith budd-daliadau drafft a phhecyn cymorth wedi'u datblygu, gyda chofrestrau budd-daliadau newydd ar gyfer prosiectau digidol mawr. Mae'n bwysig i'r Bwrdd Iechyd orffen y gwaith hwn ar gyflymder fel y gall ddangos yn glir a yw buddsoddiadau digidol yn gwneud gwahaniaeth ac yn darparu gwerth am arian. Bydd hyn hefyd yn helpu'r Bwrdd i ddefnyddio adnoddau'n well, gwneud penderfyniadau gwybodus yn seiliedig ar dystiolaeth ddibynadwy, a dangos effaith ei fuddsoddiadau digidol i randdeiliaid.

Argymhellion

---

49 Mae'r tabl canlynol yn manylu ar yr argymhellion sy'n deillio o'n gwaith.

- A1** Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau'r Cynllun Digidol a Data trwy osod cerrig milltir clir a gofynion adnoddau, diffinio ac olrhain aeddfedrwydd digidol, ac integreiddio'n llawn blaenoriaethau digidol ar draws gweithlu, ystadau, cyllid a chynllunio gwasanaethau clinigol. **(Paragraffau 12-14)**
- A2** Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau ei adroddiadau perfformiad digidol trwy gynnwys cerrig milltir clir, mesurau cynnydd, diweddariadau risg a gwybodaeth gyson ar draws rhaglenni, gyda chefnogaeth delweddau syml i wella goruchwyliaeth y Bwrdd. **(Paragraff 20)**
- A3** Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu cynllun ailosod seilwaith cynhwysfawr, wedi'i gostio sy'n cynnwys amserlenni clir, cerrig milltir, gwybodaeth am asedau ac anghenion buddsoddi hirdymor, gyda chefnogaeth adroddiadau cliriach ar effeithiolrwydd rheolaethau a chamau gweithredu. **(Paragraff 24)**
- A4** Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu fframwaith llywodraethu AI clir, gan sicrhau bod yr holl weithgarwch AI yn cael ei gofnodi'n ffurfiol, ei asesu gan risg a'i adrodd drwy'r Fframwaith Sicrwydd Bwrdd a'r Gofrestr Risg Sefydliadol. **(Paragraff 31)**

A5 Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu dull strwythuredig o ddeall ac adeiladu gallu ei weithlu digidol trwy:

A5.1 gwneud y defnydd mwyaf o Fframwaith Gallu Digidol AaGIC i ddeall hyder TG sylfaenol staff a datblygu offeryn asesu lleol i ddeall y sgiliau trawsnewid digidol ehangach sydd eu hangen i gyflawni ei uchelgeisiau digidol. **(Paragraff 32)**

A5.2 datblygu rhaglen hyfforddi sgiliau digidol, gan sicrhau bod gan staff fynediad at ddysgu wedi'i dargedu, rôl-benodol y tu hwnt i e-ddysgu sylfaenol, gan gynnwys sgiliau data, gallu newid digidol, a sgiliau trawsnewid. **(Paragraff 33)**

A5.3 creu cynllun gweithlu digidol strategol sy'n nodi lefelau staffio gofynnol, rolau, cymwyseddau ac anghenion capasiti yn y dyfodol, wedi'i lywio gan linell sylfaen glir o allu gweithlu digidol cyfredol. **(Paragraff 34)**

A6 Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu dull sefydliadol gyfan o ymgysylltu â defnyddwyr a chynhwysiant digidol trwy:

A6.1 cyflwyno fframwaith ymgysylltu i sicrhau bod staff a defnyddwyr gwasanaeth yn ymwneud yn rheolaidd â dylunio a datblygu pob rhaglen ddigidol. **(Paragraff 35)**

A6.2 creu cynllun cynhwysiant digidol sy'n nodi blaenoriaethau, camau gweithredu, mesurau a sut y bydd risgiau allgáu digidol yn cael eu hystyried ar draws pob maes gwasanaeth. **(Paragraff 37)**

A6.3 sicrhau bod cynhwysiant digidol a gweithgarwch ymgysylltu â defnyddwyr yn cael ei adrodd yn glir, gyda diweddariadau rheolaidd ar gamau gweithredu, cynnydd ac effaith i gefnogi gwell goruchwyliaeth ac atebolrwydd. **(Paragraff 37)**

A7 Dylai'r Bwrdd lechyd nodi gofynion buddsoddi clir, wedi'u costio, gan gynnwys anghenion cyfalaf y tu hwnt i 2026-27, amserlenni ar gyfer penderfyniadau allweddol, a fforddiadwyedd blaenoriaethau digidol mawr. Bydd hyn yn caniatáu i'r Bwrdd farnu a yw ei uchelgeisiau digidol yn realistig o fewn ei sefyllfa ariannol. **(Paragraffau 38-39)**

A8 Dylai'r Bwrdd lechyd gyflwyno dull cydgysylltiedig o oruchwylio'r holl brosiectau digidol i asesu cynnydd a dibyniaeth yn glir ar draws gwaith lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. **(Paragraffau 41 a 46)**

A9 Dylai'r Bwrdd lechyd gwblhau ac ymgorffori ei fframwaith budd-daliadau, gan sicrhau bod cofrestrau budd-daliadau yn cael eu cynnal a'u hadrodd yn rheolaidd i ddangos a yw buddsoddiadau digidol yn darparu gwelliannau, gwerth am arian a gwell defnydd o adnoddau. **(paragraff 47)**

Atodiadau

---

1 Ymateb y rheolwyr

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A1	<p>Dylai'r Bwrdd Iechyd gryfhau'r Cynllun Digidol a Data trwy osod cerrig milltir clir a gofynion adnoddau, diffinio ac olrhain aeddfedrwydd digidol, ac integreiddio'n llawn blaenoriaethau digidol ar draws gweithlu, ystadau, cyllid a chynllunio gwasanaethau clinigol. (Paragraffau 12-14)</p>	<p>Mae'r Bwrdd Iechyd wedi caffael Partner Strategol i gefnogi'r gwaith o ddatblygu Cynllun Digidol a Data cynhwysfawr wedi'i alinio â Strategaeth y Bwrdd Iechyd.</p> <p>Mae Fframwaith Defnyddio Strategaeth wedi'i gymeradwyo sy'n nodi'r galluogwyr trawsbynciol a'r llwybr llywodraethu priodol.</p> <p>Mae rhaglen waith 12 wythnos i gwblhau'r cynllun wedi dechrau dan arweiniad y Prif Swyddog Gwybodaeth Glinigol.</p> <p>Bydd y cynllun hwn yn nodi cyflawniadau carreg filltir clir ar gyfer 2026/2027 a fydd yn cael eu monitro trwy'r Bwrdd</p>	<p>Cymeradwyaeth gan EMB ym mis Awst 2026</p> <p>Cymeradwyaeth gan y Bwrdd ym mis Medi 2026</p>	<p>Cyfarwyddwr Digidol a Data</p>

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>Rheoli Gweithredol a goruchwylio'r Bwrdd trwy'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol.</p> <p>Bydd y cynllun yn ystyried gofynion y gweithlu ac ariannol.</p> <p>Mae'r Cynllun Galluogi Digidol a Data yn dangos y cynllun ar gyfer y Cynllun Cyflenwi Digidol a Data.</p> <p>Bydd asesiadau o Aeddfedrwydd Digidol yn cael eu perfformio fel rhan o raglenni gwaith gan y tîm Newid Busnes.</p> <p>Bydd y cynllun yn cael ei gytuno ym Mwrdd Medi 2026.</p>		
A2	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd gryfhau ei adroddiadau perfformiad digidol trwy gynnwys cerrig milltir clir, mesurau cynnydd, diweddariadau risg a gwybodaeth gyson ar draws rhaglenni, gyda chefnogaeth delweddau syml i wella goruchwyliaeth y Bwrdd. (Paragraff 20)</p>	<p>Wedi'i alinio â'r Fframwaith Defnyddio Strategol, bydd cynnydd y Cynllun Cyflawni Digidol a Data yn cael ei adrodd fel rhan o drefniadau adrodd arferol a bydd yn cynnwys cerrig milltir clir, mesurau cynnydd, diweddariadau risg a gwybodaeth gyson ar draws pob rhaglen.</p> <p>Mae'r Cynllun Galluogi Digidol a Data yn darparu gweledol lefel uchel o'r uchelgais. Dros y cyfnod o 12 wythnos bydd delweddau pellach yn cael eu datblygu i wella goruchwyliaeth y Bwrdd.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A3	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu cynllun ailosod seilwaith cynhwysfawr, wedi'i gostio sy'n cynnwys amserlenni clir, cerrig milltir, gwybodaeth am asedau ac anghenion buddsoddi hirdymor, gyda chefnogaeth adroddiadau cliriach ar effeithiolrwydd rheolaethau a chamau gweithredu. (Paragraff 24)</p>	<p>Mae rhaglen amnewid costau 1 flwyddyn yn cael ei chymeradwyo yn unol â'r cyfalaf disgresiwn a ddyrannwyd ar gyfer Digidol a Data. Enillir y gymeradwyaeth hon gan y Grŵp Rheoli Cyfalaf Gweithredol ac ymlaen i EMB. Mae'r Cynllun Cyfalaf hefyd yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor Cyflawni Gweithredol.</p> <p>Mae Amnewid Seilwaith Piblinellau yn cael ei gynllunio a'i flaenoriaethu wrth i gyfleoedd cyfalaf codi yn ystod y flwyddyn. Mae dyraniadau wedi'u teilwra i gynlluniau yn seiliedig ar risg, cyflawnadwyedd a chyllid sydd ar gael.</p> <p>Bydd rhaglen amnewid seilwaith yn cael ei datblygu ar gyfer y blynyddoedd dilynol, wedi'i alinio â'r Cynllun Cyflawni Strategol Digidol a Data, gan nodi y bydd y cynnydd disgwylidig mewn costau seilwaith yn amcangyfrifon cyn caffael.</p>	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A4	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu fframwaith llywodraethu AI clir, gan sicrhau bod yr holl weithgarwch AI yn cael ei gofnodi'n ffurfiol, ei asesu gan risg a'i adrodd drwy'r Fframwaith Sicrwydd Bwrdd a'r Gofrestr Risg Sefydliadol. (Paragraff 31)</p>	<p>Mae Strategaeth a Pholisi AI drafft wedi'i chynhyrchu ac mae yn ei adolygiad terfynol cyn ei gylchredeg i'w gymeradwyo.</p> <p>Mae'r holl dechnolegau (gan gynnwys technolegau AI) yn destun ein Asesiadau Effaith Diogelu Data a Phrosesau Asesu Effaith Seiberddiogelwch.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>Mae rhestr o'r holl weithgareddau AI yn cael ei ddal trwy ein proses asesu seiber ar gyfer rhaglenni gwaith newydd.</p> <p>Bydd Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a'r Gofrestr Risg Sefydliadol yn cael eu diweddarau i sicrhau y bydd risgiau ynghylch AI yn cael eu cipio. Bydd y BAF yn cael ei ddiweddarau ar gyfer Bwrdd Gorffennaf 2026.</p> <p>Bydd cymeradwyaeth ffurfiol o Bolisiâu a Gweithdrefnau yn cael ei gwblhau erbyn Hydref 2026</p>		
A5	Dylai'r Bwrdd lechyd ddatblygu dull strwythuredig o ddeall ac adeiladu gallu ei weithlu digidol trwy:			
A5.1	gwneud y defnydd mwyaf o Fframwaith Gallu Digidol AaGIC i ddeall hyder TG sylfaenol staff a datblygu offeryn asesu lleol i ddeall y sgiliau trawsnewid digidol ehangach sydd eu hangen i gyflawni ei uchelgeisiau digidol. (Paragraff 32)	<p>Mae gan y Bwrdd lechyd eisoes Rwydwaith Clinigol Digidol a Data sefydledig, sy'n amlddisgyblaethol o ran dyluniad. Mae'r grŵp hwn yn asesu galluoedd ar sail rhaglen wrth raglen.</p> <p>Mae'r swyddogaeth Trawsnewid Digidol yn perfformio asesiad o alluoedd wrth i raglenni gwaith newydd gael eu</p>	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>symud i weithredu. Mae'r asesiadau hyn yn ffurfio asgwrn cefn cynlluniau hyfforddi ar gyfer rhaglenni gwaith newydd.</p> <p>Mae'r prosesau hyn wedi'u hymgorffori yn y ffordd y mae newid digidol a data yn cael ei gyflawni.</p> <p>Mae ein proses ar gyfer y Dadansoddwyr Busnes yn sicrhau bod casglu gwybodaeth a sylfaenu llifoedd gwaith yn cael ei safoni.</p> <p>Yr amcan yw sicrhau dull cyson fel bod pawb yn mesur yr un pethau yn yr un modd. Mae'r camau gweithredu a'r dibyniaethau proses lefel uchel yn cynnwys:</p> <p>Gosod y cwmpas a'r rhanddeiliaid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytuno ar y cwmpas a'r grwpiau gofal perthnasol a nodi a chytuno ar rhanddeiliaid ar gyfer ymgysylltu. <p>Sefydlu llinell sylfaen y gweithlu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadarnhau proffil y gweithlu a'r WTE mewn swydd gyda'r grwpiau gofal (gan gynnwys gweithio rhan-amser, absenoldeb salwch, gwyliau blynyddol, ac ati) <p>Mapio proses gyfredol y gweithlu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall beth mae staff yn ei wneud, pryd maen nhw'n ei wneud, a sut maen nhw'n ei wneud (papur vs 		

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		<p>digidol). Amcangyfrif yr amser a dreulir fesul gweithgaredd gan ddefnyddio astudiaethau arsylwi ac adroddiadau data, a chytuno ar fetrigau priodol (e.e. canran yr amser rôl, oriau yr wythnos, neu ddefnydd WTE yn ôl tasg)</p> <p>Nodi aneffeithlonrwydd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Amlygu gweithgareddau ymdrech uchel, gwerth isel <p>Mapio'r galw yn erbyn capasiti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alinio gweithgareddau â chyfeintiau galw fel galwadau, apwyntiadau, llythyrau, atgyfeiriadau, ac ôl-groniadau <p>Nodi pwysau a chyfyngiadau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Deall uchafbwyntiau a phwyntiau pwysau, ôl-groniadau a ciwiau, ac ardaloedd sy'n barhaus mewn diffyg <p>Dilysu gyda Gwasanaethau</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cytuno ar y waelodlin a'r mesurau gyda gwasanaethau, gyda pherchnogaeth glir gan arweinydd y gwasanaeth <p>Bydd datblygu'r gwaith hwn yn y dyfodol yn sicrhau bod y Bwrdd Iechyd yn mabwysiadu Fframwaith Galluoedd Digidol AaGIC ledled y Bwrdd Iechyd.</p>		

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
		Bydd y Bwrdd Iechyd yn datblygu offeryn asesu lleol a rhaglen hyfforddi sgiliau digidol i asesu ac adeiladu sgiliau a gallu trawsnewid digidol ar draws ei weithlu ehangach.		
A5.2	datblygu rhaglen hyfforddi sgiliau digidol, gan sicrhau bod gan staff fynediad at ddysgu wedi'i dargedu, rôl-benodol y tu hwnt i e-ddysgu sylfaenol, gan gynnwys sgiliau data, gallu newid digidol, a sgiliau trawsnewid. (Paragraff 33)	Yn unol â'r ymateb i A5.1.	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A5.3	Creu cynllun gweithlu digidol strategol sy'n nodi lefelau staffio gofynnol, rolau, cymwyseddau ac anghenion capasiti yn y dyfodol, wedi'i lywio gan waelodlin glir o allu gweithlu digidol cyfredol. (Paragraff 34)	Yn unol ag R1, bydd Cynllun Cyflawni Strategol Digidol a Data cynhwysfawr yn ymgorffori gofynion y gweithlu	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A6	Dylai'r Bwrdd Iechyd ddatblygu dull sefydliadol gyfan o ymgysylltu â defnyddwyr a chynhwysiant digidol trwy:			
A6.1	cyflwyno fframwaith ymgysylltu i sicrhau bod staff a defnyddwyr gwasanaeth yn ymwneud yn rheolaidd â dylunio a datblygu pob rhaglen ddigidol. (Paragraff 35)	<p>Mae'r Rhwydwaith Clinigol Digidol yn grŵp rhanddeiliaid craidd a fydd yn profi dylunio a datblygu'r Cynllun Digidol a Data.</p> <p>Bydd ymgysylltu â datblygu'r cynllun yn cael ei adrodd i'r Bwrdd Gwella Gofal, y Pwyllgor Datblygu Strategol a'r Bwrdd Cyhoeddus.</p> <p>Trwy ein Fframwaith Defnyddio, mae ymgysylltu â Defnyddwyr Gwasanaeth yn rhan greiddiol o'r cynllun digidol a data.</p> <p>Mae'r Cynllun Galluogi Digidol a Data yn amlinellu sut y bydd defnyddwyr gwasanaeth yn cael eu hymgysylltu ar gyfer datblygu'r cynllun.</p> <p>Bydd Cynllun Cynhwysiant Digidol yn cael ei ddatblygu i ategu'r Cynllun Digidol a Data ehangach.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
A6.2	<p>creu cynllun cynhwysiant digidol sy'n nodi blaenoriaethau, camau gweithredu, mesurau a sut y bydd risgiau allgáu digidol yn cael eu datrys ar draws pob maes gwasanaeth. (Paragraff 37)</p>	<p>Mae'r swyddogaeth Trawsnewid Digidol yn y Gyfarwyddiaeth Ddigidol a Data yn gyfrifol am allgáu digidol, profiad defnyddiwr ac ymgysylltu. Mae prosesau newydd wedi'u hymgorffori mewn cynlluniau rhaglen ac yn cael eu hadrodd ochr yn ochr â'r cynllun cyflawni.</p> <p>Fel uchod yn R6.1 bydd Cynllun Cynhwysiant Digidol yn cael ei ddatblygu.</p>	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A6.3	<p>sicrhau bod gweithgaredd allgáu digidol ac ymgysylltu â defnyddwyr yn cael ei adrodd yn glir, gyda diweddariadau rheolaidd ar gamau gweithredu, cynnydd ac effaith i gefnogi gwell goruchwyliaeth ac atebolrwydd. (Paragraff 37)</p>	<p>Fel uchod yn R6.2</p> <p>Mae'r prosesau hyn wedi'u hymgorffori mewn gweithgareddau busnes fel arfer ac yn cael eu hadrodd ochr yn ochr â'r cynllun cyflawni.</p> <p>Bydd adroddiadau arferol ar bob elfen o'r cynllun digidol a data yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd Rheoli Gweithredol ac Is-bwyllgor y Bwrdd.</p>	Mawrth 2027	Cyfarwyddwr Digidol a Data
A7	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd nodi gofynion buddsoddi clir, wedi'u costio, gan gynnwys anghenion cyfalaf y tu hwnt i 2026-27, amserlenni ar gyfer</p>	<p>Bydd gofynion buddsoddi wedi'u costio yn amcangyfrifon ac yn ddarostyngedig i brosesau caffael yn unig. Bydd y gofynion buddsoddi hyn yn cael eu hystyried yn y Cynllun Cyflenwi Digidol a Data.</p>	Medi 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyfrifol (teitl)
	<p>penderfyniadau allweddol, a fforddiadwyedd blaenoriaethau digidol mawr. Bydd hyn yn caniatáu i'r Bwrdd farnu a yw ei uchelgeisiau digidol yn realistig o fewn ei sefyllfa ariannol. (Paragraffau 38-39)</p>	<p>Bydd y Cynllun Cyflawni Digidol a Data yn nodi'r gofynion digidol a data tymor hwy / buddsoddiadau posibl.</p>		
A8	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd gyflwyno dull cydgysylltiedig o oruchwylio'r holl brosiectau digidol i asesu cynnydd a dibyniaeth yn glir ar draws gwaith lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. (Paragraffau 41 a 46)</p>	<p>Wrth i'r Cynllun Cyflenwi Strategol Digidol a Data symud o ddatblygu i weithredu, bydd cynnydd yn cael ei adrodd yn rheolaidd. Bydd y cynllun hwn yn bortffolio cynhwysfawr o waith sy'n ymgorffori rhaglenni lleol, rhanbarthol a chenedlaethol.</p> <p>Bydd Rhaglenni Lleol, Rhanbarthol a Chenedlaethol yn parhau i gael goruchwyliaeth gan y Bwrdd Rheoli Gweithredol ac Is-bwyllgorau y Bwrdd.</p> <p>Bydd Ffrwd Waith Ddigidol a Data Rhanbarthol newydd yn darparu goruchwyliaeth ac adrodd pellach i Gyd-bwyllgor Rhanbarthol De-ddwyrain Cymru.</p>	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

Cyf	Argymhelliad	Sylwebaeth ar gamau gweithredu arfaethedig	Dyddiad cwblhau gweithredoedd wedi'u cynllunio	Swyddog cyrifol (teitl)
A9	<p>Dylai'r Bwrdd lechyd gwblhau ac ymgorffori ei fframwaith budd-daliadau, gan sicrhau bod cofrestrau budd-daliadau yn cael eu cynnal a'u hadrodd yn rheolaidd i ddangos a yw buddsoddiadau digidol yn darparu gwelliannau, gwerth am arian a gwell defnydd o adnoddau. (paragraff 47)</p>	<p>Yn Hydref 2025, recriwtiodd y tîm Digidol a Data rôl newydd, Pennaeth Newid Busnes. Mae'r rôl hon wedi cael y dasg o greu cyfres o brosesau a gweithdrefnau i sicrhau bod buddion yn cael eu rheoli'n gadarn ar gyfer pob rhaglen sy'n gysylltiedig â Digidol a Data.</p> <p>Mae cofrestrau budd-daliadau yn cael eu creu ar gyfer rhaglenni gwaith trawsnewid digidol a byddant yn cael eu hadrodd i'r Bwrdd Rheoli Gweithredol ac Is-bwyllgorau y Bwrdd.</p>	Rhagfyr 2026	Cyfarwyddwr Digidol a Data

2 Ynglŷn â'n gwaith

Cwmpas yr archwiliad

Nod yr archwiliad hwn yw darganfod a yw'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio technoleg ddigidol i gefnogi moderneiddio ac effeithlonrwydd gwasanaethau. Roedd hyn yn cynnwys yr ymagwedd at strategaeth, arweinyddiaeth a datblygu sgiliau ar gyfer trawsnewid digidol, a sut mae risgiau ynghylch seilwaith digidol, gwytnwch seiber a deallusrwydd artiffisial yn cael eu rheoli.

Cwestiynau a meini prawf archwilio

Cwestiynau

Aeth ein harchwiliad i'r afael â'r cwestiynau canlynol:

- A oes gan y Bwrdd Iechyd ymagwedd arweiniol ac adnoddau priodol o drawsnewid digidol?
- A yw'r Bwrdd Iechyd yn datblygu sgiliau, capasiti a gallu digidol ei weithlu?
- A oes gan y Bwrdd Iechyd gynllun clir ar gyfer rheoli ei drefniadau gwytnwch seiber a'i seilwaith digidol a sut y bydd angen iddynt newid i gefnogi ei uchelgeisiau trawsnewid digidol?
- A yw'r Bwrdd Iechyd yn ymgysylltu'n effeithiol â staff, partneriaid, cleifion / defnyddwyr gwasanaeth i gyflawni ei uchelgeisiau trawsnewid digidol a lleihau risgiau gwahardd digidol?
- A yw'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio technoleg ddigidol newydd ac atebion data yn weithredol i wella hygyrchedd, ansawdd, effeithlonrwydd a chynhyrchiant ei wasanaethau?

Meini Prawf

Cafodd ein cwestiynau archwilio eu llunio gan:

- Mewnbwn cyfeirio allanol gan Lywodraeth Cymru, Cyfarwyddwyr GIG Digidol Cymru gyfan, ac Iechyd a Gofal Digidol Cymru.
- Strategaethau a chynlluniau perthnasol Llywodraeth Cymru.
- Adroddiadau adolygu Trawsnewid Digidol perthnasol y GIG a gwblhawyd gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol a Phwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol Tŷ'r Cyffredin.
- Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol GIG Lloegr: Papur polisi cynllun ar gyfer iechyd digidol a gofal cymdeithasol.
- NHS England Transformation Directorate: What good looks like framework.

Dulliau

Gofynnwn ni i Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg (y Bwrdd Iechyd):

- Cwblhewch hunanasesiad i'n helpu i ddeall sut mae'r sefydliad yn ymgymryd â thrawsnewid digidol.
- Rhwch ffeithiau a ffigurau i ni am ei wariant ar dechnoleg ddigidol, sgiliau digidol staff, gwytnwch seiber, a sut mae'n cynnwys pobl mewn trawsnewid digidol.

Fe wnaethom adolygu ystod o ddogfennau, gan gynnwys:

- Papurau a chofnodion y Bwrdd a'r pwyllgor.
- Dogfennau llywodraethu allweddol, gan gynnwys Adroddiadau Uchafbwyntiau Digidol a Data, a'r Cynllun Gwella Seiber
- Strategaethau a chynlluniau allweddol, gan gynnwys y Cynllun Digidol a Data, ac IMTP
- Dogfennau rheoli risg allweddol, gan gynnwys Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd a'r Gofrestr Risg Sefydliadol.
- Polisiâu a gweithdrefnau perthnasol.
- Adroddiadau a baratowyd gan gyrff allanol perthnasol eraill, gan gynnwys Aseiad EMRAM HIMSS (2022), ac Adroddiad Sicrwydd Seiberddiogelwch (Hydref 2025)

Fe wnaethom gyfwrdd â'r rhanddeiliaid allweddol canlynol:

- Cyfarwyddwr Digidol
- Prif Weithredwr
- Cyfarwyddwr Cynorthwyol, Data a Thrawsnewid Digidol
- Uwch Reolwr Cyllid

Gwelsom gyfarfodydd y Bwrdd yn ogystal â chyfarfodydd o'r pwyllgorau canlynol:

- Pwyllgor Cyflawni Gweithredol
- Pwyllgor Datblygu Strategol

3 Termau allweddol yn yr adroddiad hwn

Tymor Cynllun Tymor Canolig Integredig	Disgrifiad Mae Cynllun Tymor Canolig Integredig yn gynllun tair blynedd sy'n nodi sut y bydd y sefydliad yn darparu ei wasanaethau, yn rheoli ei weithlu, ac yn cwrdd â'i ddyletswyddau ariannol i dorri hyd yn oed. Mae'r sefydliad yn cyflwyno ei gynllun i Lywodraeth Cymru i'w gymeradwyo.
Cymdeithas Systemau Gwybodaeth a Rheoli Iechyd (HIMSS)	Mae'r Healthcare Information and Management Systems Society (HIMSS) yn sefydliad dielw byd-eang sy'n ymroddedig i wella iechyd trwy'r defnydd gorau o dechnoleg gwybodaeth a systemau rheoli
Asesiad Model Mabwysiadu Cofnodion Meddygol Electronig (EMRAM)	Mae'r Model Mabwysiadu Cofnodion Meddygol Electronig (EMRAM) yn fframwaith strategol, wyth cam (0–7) a ddatblygwyd gan HIMSS i fesur, meincodi a gwella aeddfedrwydd digidol ysbyty. Mae'n arwain sefydliadau o systemau papur i amgylchedd cwbl electronig, di-bapur, gyda'r nod o wella diogelwch cleifion, canlyniadau clinigol, ac effeithlonrwydd.
Tectoleg	Mae Tektology yn sefydliad ymgynghori rhyngwladol sy'n arbenigo mewn iechyd digidol, arloesi, strategaeth a gwella gweithredol.
Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd	Mae Fframwaith Sicrwydd Bwrdd (BAF) yn y GIG yn offeryn strwythuredig, strategol a ddefnyddir gan fyrddau i fonitro risgiau sy'n bygwth cyflawni amcanion corfforaethol
Cofrestr Risg Sefydliadol	Mae Cofrestr Risg Sefydliadol yn nodi risgiau sylweddol y sefydliad (naill ai'r rhai sydd â sgoriau uchel neu effaith ar draws y sefydliad) a'r camau gweithredu sydd ar waith i'w rheoli.

Tymor Meddalwedd Citrix	Disgrifiad Mae Citrix yn caniatáu i staff weithio gartref neu wahanol safleoedd heb storio data sensitif ar liniaduron. Mae popeth yn aros o fewn rhwydwaith diogel y sefydliad.
System Gweinyddu Cleifion Cymru (WPAS)	WPAS yw'r system weinyddu ysbytai genedlaethol a ddefnyddir ledled Cymru i reoli llwybrau cleifion a phrosesau gweinyddol craidd mewn gofal eilaidd.
Uned Gwydnwch Seiber (CRU)	Mae Uned Seiber Gwydnwch GIG Cymru (CRU), a sefydlwyd yn 2021 ac a gynhelir gan Iechyd a Gofal Digidol Cymru (DHCW), yn dîm annibynnol sy'n gyfrifol am weithredu a monitro rheoliadau NIS i hybu seiberddiogelwch ar draws sector iechyd Cymru
Fframwaith Asesu Seiber (CAF)	Mae'r Fframwaith Asesu Seiber (CAF) yn offeryn Canolfan Seiberddiogelwch Genedlaethol (NCSC) sydd wedi'i gynllunio i helpu sefydliadau, yn enwedig y rhai mewn seilwaith critigol fel ynni, iechyd a thrafnidiaeth, asesu eu gwytnwch seiber.
Rheoliadau Cenedlaethol a Gwybodaeth (NIS) 2018	Nod Rheoliadau Cenedlaethol a Gwybodaeth (NIS) 2018 yw gwella seiberddiogelwch a gwytnwch systemau sy'n darparu gwasanaethau hanfodol.
Deallusrwydd Artiffisial	Deallusrwydd artiffisial (AI) yw gallu peiriannau, systemau cyfrifiadurol, neu robotiaid i ddynwared deallusrwydd dynol, dysgu, a gwneud penderfyniadau i gyflawni tasgau penodol.
Fframwaith Gallu Digidol AAC	Model cenedlaethol sy'n amlinellu'r sgiliau, yr ymddygiad a'r hyder digidol sydd ei angen ar staff iechyd a gofal, wedi'i drefnu'n chwe maes gallu gydag offeryn hunanasesu ar gyfer datblygu

Tymor Rhaglen Gyswilt sy'n Canolbwyntio ar y Cleifion	Disgrifiad Mae'r Rhaglen Cyswilt sy'n Canolbwyntio ar y Cleifion yn fenter ddigidol sydd â'r nod o wneud cyfathrebu cleifion yn fwy effeithlon a phersonol, gan ddefnyddio offer digidol ac ailgynllunio wedi'i yrru gan ddata i wella profiad cleifion a staff fel rhan o strategaeth trawsnewid digidol ehangach y Bwrdd Iechyd.
Presgripsiynu electronig a gweinyddu meddyginiaethau (ePMA)	Mae'r System Presgripsiynu a Gweinyddu Meddyginiaethau Electronig wedi'i chynllunio i wella diogelwch cleifion drwy well dogfennaeth, llifoedd gwaith symlach, a mynediad mwy effeithlon at gofnodion meddyginiaethau fel rhan o Raglen Meddyginiaethau Digidol GIG Cymru.
Llais	Llais yw'r corff llais dinasyddion cenedlaethol ar gyfer iechyd a gofal cymdeithasol yng Nghymru.
Llygaid Agored	System cofnod cleifion electronig (EPR) wedi'i chynllunio'n benodol ar gyfer gwasanaethau offthalmoleg.
System Rheoli Gwybodaeth Labordy (LIMS)	Mae'r System Rheoli Gwybodaeth Labordy (LIMS) yn GIG Cymru yn system ddigidol unedig sydd wedi'i chynllunio i reoli data patholeg a llif gwaith sampl ar draws pob bwrdd iechyd ac ysbyty.
Unwaith i Gymru	Dull cenedlaethol yn GIG Cymru lle mae system, proses neu safon ddigidol yn cael ei dylunio, ei chaffael a'i weithredu unwaith ar lefel genedlaethol, yn hytrach na phob Bwrdd Iechyd yn creu ei fersiwn ei hun.
Mamolaeth Ddigidol Cymru	Mae Digital Maternity Cymru yn rhaglen ddigidol genedlaethol i ddisodli nodiadau mamolaeth papur gydag un cofnod mamolaeth electronig a ddefnyddir ar draws pob Bwrdd Iechyd yng Nghymru.

Tymor**Caffael System
Gwybodeg Radioleg
(RISP)****System Atgyfeirio
Cleifion Cymru****Disgrifiad**

Mae Caffael System Gwybodeg Radioleg (RISP) yn rhaglen ddigidol genedlaethol sydd wedi'i chynllunio i ddisodli a moderneiddio'r holl systemau gwybodeg radioleg craidd ar draws pob Bwrdd Iechyd.

Mae System Atgyfeirio Cleifion Cymru yn system ddigidol genedlaethol sy'n cefnogi'r gwaith o reoli atgyfeiriadau cleifion yn electronig yng GIG Cymru

Amdanom ni

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru yn annibynnol ar Lywodraeth Cymru a'r Senedd. Rôl yr Archwilydd Cyffredinol yw archwilio ac adrodd ar gyfrifon Llywodraeth Cymru, y GIG yng Nghymru a chyrrff cyhoeddus cysylltiedig eraill, ynghyd â chyfrifon cynghorau a chyrrff llywodraeth leol eraill. Mae'r Archwilydd Cyffredinol hefyd yn adrodd ar y defnydd o adnoddau gan y sefydliadau hyn ac yn awgrymu ffyrdd y gallant wella.

Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cyflawni ei waith gyda chymorth staff ac adnoddau eraill Swyddfa Archwilio Cymru, sef corff a sefydlwyd i gefnogi, cynghori a monitro gwaith yr Archwilydd Cyffredinol.

Archwilio Cymru yw'r term ymbarél a ddefnyddir ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru. Mae'r rhain yn endidau cyfreithiol ar wahân gyda'r rolau gwahanol a amlinellir uchod. Nid yw Archwilio Cymru ei hun yn endid cyfreithiol.

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: info@audit.wales

Gwefan www.audit.wales

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.